

Školení studenta 1. ročníku o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci /dále jen BOZP/ je jedním z předpokladů pro řádný výkon výchovných a vzdělávacích funkcí školy. Bezpečnost při práci je mj. proces založený na vyhodnocení rizik a provádění opatření ke snížení jejich působení. Jednou ze základních povinností univerzity a jejich vedoucích zaměstnanců je vytvářet vhodné podmínky pro bezpečnou a zdravotně nezávadnou práci. Ze zákona se však musí student starat sám o sebe, dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost a své zdraví, přitom však spolupracovat se školou v otázkách ochrany zdraví a bezpečnosti. S ohledem na rozdílné požadavky týkající se BOZP na jednotlivých pracovištích fakulty budete informován/a/ o bezpečnostních předpisech, případně školen/a/ podle konkrétních podmínek na těchto pracovištích.

Každý student má právo:

- na srozumitelné informace o rizicích při výkonu praktické výuky a praxe
- vědět, jaká nebezpečí se vyskytují na pracovištích při praktické výuce a praxi a jak postupovat, pokud dojde k nehodě nebo nouzové situaci
- nevykonávat žádný úkol bez důkladného zaškolení
- účastnit se na projednávání otázek BOZP a zapojit se do dění prostřednictvím dotazů

V zájmu chránit zdraví své a zdraví ostatních osob je student zejména povinen:

- dodržovat zásady bezpečného chování ve společných prostorách fakulty, v učebnách, v laboratořích, v dílnách, v tělovýchovných zařízeních, na chodbách, schodištích, apod.
- dodržovat veškerá bezpečnostní pravidla a pokyny, se kterými byl prostřednictvím svého vyučujícího seznámen
- dodržovat informace na bezpečnostních značkách umístěných v prostorách fakulty
- podrobit se přezkoušení znalostí v rozsahu předpisu nebo činnosti pokud to tak stanoví bezpečnostní předpis nebo je to odůvodněno rizikem činnosti
- oznámit svému pedagogickému dozoru nedostatky a závady, které by mohly ohrozit BOZP a podle možnosti se zúčastnit na jejich odstraňování
- nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky před nástupem do výuky
- ohlásit okamžitě odpovědnému pedagogickému dozoru jakékoliv poranění, ke kterému došlo při plnění školních povinností nebo v přímé souvislosti s nimi.

Student nesmí manipulovat, zapínat, vypínat případně obsluhovat žádné stroje, přístroje a zařízení, které mu nebyly v rámci výuky přiděleny a s jejichž obsluhou nebyl seznámen.

Příloha ke školení studenta 1. ročníku k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Bezpečnostní značky, značení a signály

Pracoviště, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, jsou označeny bezpečnostními značkami.

Nádoby pro skladování nebezpečných chemických látek, přípravků a potrubní vedení, které tyto látky nebo přípravky dopravují, jsou označeny piktogramem a podle potřeby i vzorcem nebo názvem chemické látky nebo přípravku.

Místnosti, uzavřené prostory nebo prostranství, kde je skladováno nebo dopravováno více nebezpečných chemických látek nebo přípravků, jsou označeny značkou výstrahy, pokud nepostačují značky umístěné na jednotlivých obalech nebo nádobách. Sklady většího počtu nebezpečných chemických látek nebo přípravků jsou podle dané situace označeny v blízkosti místa skladování nebo na dveřích skladu.

1. Tabulka barev značek a světelných signálů		
barva	význam nebo účel	pokyny a informace
červená	značka zákazu	nebezpečné chování
	signalizace nebezpečí	zastavit přerušit práci bezpečnostní pojistka opustit prostor
žlutá nebo oranžová nebo zelenožlutá	věcné prostředky požární ochrany a bezpečnostně požární zařízení	označení a umístění
modrá	značka příkazu	určité chování nebo postup použij osobní ochranné pracovní prostředky
zelená	značka nouzového východu, značka první pomoci	označení dveří, východů, cest, zařízení, vybavení
	bezpečí	návrat k běžnému stavu

2. Barevné vyznačení značky označující riziko střetu osob s překážkami nebo pádu osob	
Při použití barev černé a žluté	
Při použití barev červené a bílé	

3. Značky zákazu

Kouření zakázáno

Zákaz výskytu
otevřeného ohně

Průchod pro pěší
zakázán

Zákaz použití
vody pro hašení

Voda nevhodná k pití

Nepovolaným vstup
zakázán

Zákaz provozu - průjezdu

Nedotýkat se

4. Značky výstrahy

Výstraha, požárně nebezpečné látky

Výstraha, riziko exploze

Výstraha, riziko toxicity

Nebezpečné laserové záření

Nebezpečné oxidující látky

Nebezpečné neionizující záření

Výstraha, riziko koroze nebo poleptání

Nebezpečné radioaktivní látky

Pozor na zavěšené břemeno

Nebezpečí – silné magnetické pole

Nebezpečí zakopnutí

Nebezpečí pádu

Nebezpečí střetu s vozíkem

Nebezpečí - elektřina

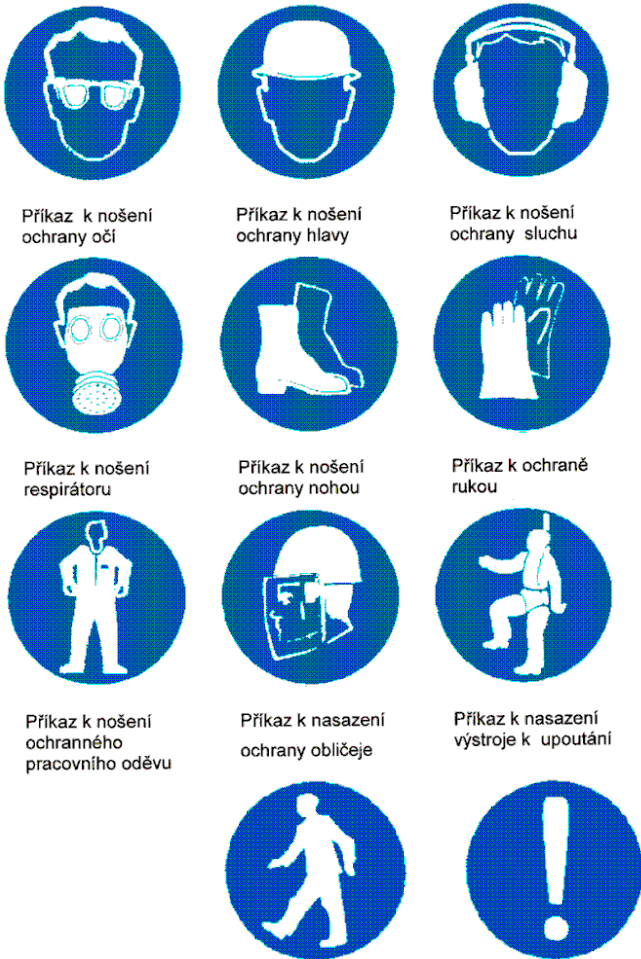
Varování, výstraha, riziko, nebezpečí

Nebezpečí – biologické riziko

Nebezpečí – nízká teplota

Nebezpečné nebo dráždivé látky

5. Značky příkazu

Příkaz k nošení ochrany očí

Příkaz k nošení ochrany hlavy

Příkaz k nošení ochrany sluchu

Příkaz k nošení respirátoru

Příkaz k nošení ochrany nohou

Příkaz k ochraně rukou

Příkaz k nošení ochranného pracovního oděvu

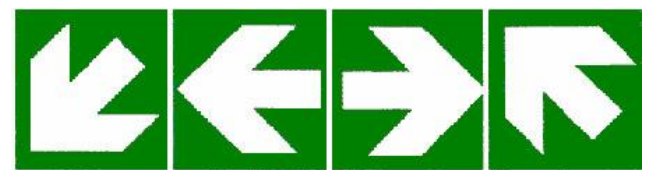
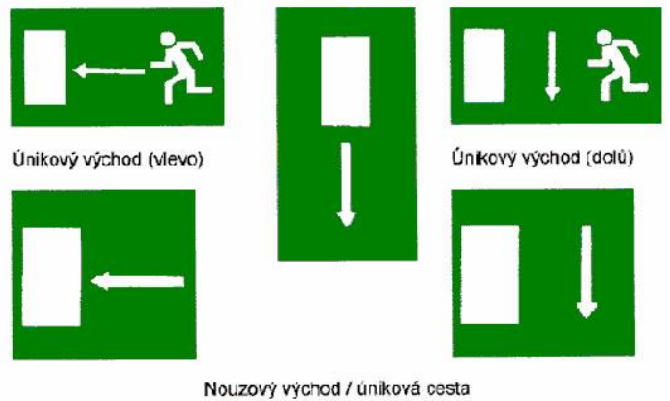
Příkaz k nasazení ochrany obličeje

Příkaz k nasazení výstroje k upoutání

Příkaz - pěší musí použít tuto cestu

Obecné vyjádření příkazu; příkazový stav nebo činnost (ke které se v případě nutnosti připojí jiná značka)

6 Informativní značky pro označení únikové cesty a nouzového východu nebo místa první pomoci a zařízení pro přivolání první pomoci

Směrovka (dolů, vlevo, vpravo, nahoru) k zařízení pro přivolání první pomoci (lze použít s dodatkovou tabulkou)

Místo první pomoci

Pohotovostní telefon pro první pomoc nebo únik

Bezpečnostní sprcha

Výplach očí

**7. Informativní značky pro věcné prostředky požární ochrany,
požárně bezpečnostní zařízení a směr cesty**

Požární hadice   Požární žebřík   Hasící přístroj   Ohlašovací požáru

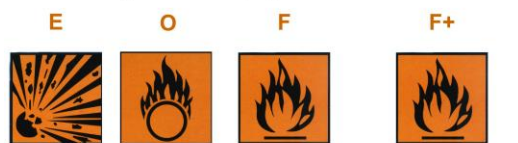
Směrovka (dolů, vlevo, vpravo nahoru)
k zařízení požární ochrany
(tze použít s dodatkovou tabulkou)

Požární výtah

8. Výstražné symboly – chemické látky

**Výstražné symboly nebezpečnosti
chemických látek a přípravků**

výbušné   oxidující   vysoce hořlavé   extrémně hořlavé

toxické   vysoce toxické   dráždivé   zdraví škodlivé
hořlavé
senzibilizující
karcinogenní
mutagenní
toxické pro reprodukci

žravé   nebezpečné
pro životní prostředí

Osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky

Osobní ochranné pracovní prostředky jsou ochranné prostředky, které musí chránit studenta před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem.

V prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění nebo plní ochrannou funkci, jako osobní ochranné pracovní prostředky se používá též pracovní oděv nebo obuv.

K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění poskytne MU dezinfekční prostředky. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků je stanoveno vnitřním předpisem MU.

Rizikové práce

Rizikovou prací, kterou se rozumí práce, při níž je nebezpečí vzniku nemoci z povolání nebo jiné nemoci související s prací, je práce zařazená do kategorie třetí a čtvrté a dále práce zařazená do kategorie druhé, o níž takto rozhodne příslušný orgán ochrany veřejného zdraví nebo tak stanoví zvláštní právní předpis.